

Datum: 13. marec 2019

Ministrstvo za okolje in prostor RS
Dunajska 48

1000 Ljubljana

Zadeva: Komentarji, predlogi in stališča po posvetu *Ureditev področja ravnanja z odpadki: od urgentne do sistemske ureditve* (13. februar 2019, dvorana Državnega sveta)

Spoštovani.

dejstvo je, da je stanje glede ne prevzete embalaže v Sloveniji še vedno kritično. Tako Komunalna Kranj kot tudi številna druga komunalna podjetja, se zaradi neprevzemanja embalaže soočajo s kar nekaj problemi, kjer je najpomembnejše izpostaviti pomanjkanje skladiščnih prostorov. Obstoječe skladiščne kapacitete za embalažo so zapečaten s strani inšpektoratov, tok vhodne embalaže še vedno neprekinjeno nanaša ogromne količine in sami zbiralci vedno težje čakamo na odvoze izvajalca oz. prevzemnika, ki ga bo določilo Ministrstvo. Zaradi že opisane situacije si želimo, da do tega pride čim prej, saj smo trenutno v zelo odvisnem položaju od družb za ravnanje z odpadno embalažo, ki jo dokaj redno prevzemajo.

Naše mnenje je, da je zadostna ena odgovorna družba za ravnanje s posameznimi odpadki (odpadna embalaža, odpadne sveče, odpadna električna in elektronska oprema ...) in, da jih na posameznem področju ne potrebujemo več. To, da se za eno skupino odpadkov pojavlja več družb za ravnanje z odpadki, je po našem mnenju in izkušnjah celo negativno oz. škodljivo. Kot primer dobre prakse za že navedeno izpostavljamo primer družbe za ravnanje z izrabljenimi avtomobilskimi gumami, kjer je en sam koncesionar in vse poteka po ustaljeni proceduri s poudarkom, da se ta vrsta odpadka v večini energetsko izrabi v Sloveniji.

Vseskozi se s strani Ministrstva uporablja izraz sežigalnica, ki ga je potrebno opustiti saj navezuje zastarelo ideologijo sežiganja odpadkov in z uporabo tega izraza takoj nehoti povzročimo negativni odziv javnosti. Smo v času, ko se pogovarjamo o termični obdelavi odpadkov, energetski izrabi odpadkov, o metodi »waste to energy« oziroma »odpadki v energijo« itd.

Na posvetu smo poslušali očitke družb za ravnanje z odpadno embalažo o nekvalitetni odpadni embalaži oziroma o visokem deležu nečistoč. Tukaj je zelo pomembno poudariti, da pride odpadna embalaža v DROE s treh različnih strani:

- s strani podjetij kot nekomunalna embalaža (zelo čista),
- s strani regijskih centrov za obdelavo odpadkov – sortirnic, ki lahko vplivajo na kakovost oziroma nečistoče v odpadni embalaži in
- s strani izvajalcev javne službe zbiranja odpadkov, ki poberejo tisto kar izvorni povzročitelji odvržejo v zabojnik in ne morejo veliko vplivati na čistočo le-te.

Izvajalci javnih služb zbiranja odpadkov ne moremo sortirati odpadne embalaže in ne moremo kaznovati povzročitelja odpadkov, lahko ga le osveščamo, obveščamo in opozarjamo.

Predlagamo, da ne delimo embalažo na komunalno in nekomunalno, ker s tem povzročimo dodatne težave

pri določanju kaj je eno in kaj drugo. Ne glede na to delitev pa je potrebno vseeno pobrati vso odpadno embalažo.

Predlagamo, da se izvajalcem javnih služb zbiranja odpadkov dodeli pooblastilo podeljevanja mandatnih kazni. Kazen naj bi bila v povprečju nekje ob zgornji meji vrednosti 50 €, vzroki za izdajo kazni pa bi bila slika nepravilne vsebine v zabojnikih, nepravilno odlaganje, prepolni zabojniki, odlaganje poleg zabojnikov, malih zbiralnic ...

Komunala Kranj se sooča z ogromno težavami okoli ekoloških otokov, predvsem pri odlaganju odpadkov poleg zabojnikov in omejitvah nadzora, postavitvi videonadzora in podobno. Dejansko prihaja do miselnosti, da so ekološki otoki od vseh in hkrati od nikogar, vsi bi odlagali, nihče ne bi odgovarjal in plačeval.

Pojavlja se dilema kakšna je cena storitve, saj vsak DROE vidi svojo cenovno politiko. Predlagamo, da ministrstvo določi višino embalažnine glede materiala embalaže, ter s tem hkrati spodbuja uporabo bolj ekoloških materialov. Prav tako predlagamo, da se določijo cene storitev tehtanja, nakladanja in prevoza, ne le odpadne embalaže ampak vseh odpadkov. Le tako ne bomo imeli težav pri sklepanju pogodb z družbami.

Želimo opozoriti tudi na nekomunalne odpadke, ki marsikdaj nastanejo v gospodinjstvu in je iz tega naslova pritisk povzročiteljev na komunalna podjetja izredno visok. Taki odpadki so predvsem gradbeni (plastika, steklena volna, stirodur, kritina, gips plošče, siporeks ...) ter po novem tudi odpadna silažna folija. Sistem na tem področju žal ni urejen. Miselnost, da mora komunalno podjetje pobrati vse odpadke je zelo prisotna v javnosti, saj v kolikor uporabnika na zbirnem centru zavrnejo in ga preusmerimo k zbiralcu določenih odpadkov, se kmalu zgodi, da le-ti odpadki pristanejo v naravi.

Opažamo, da vedno več odpadkov, ki trgovcem ne odgovarjajo oz. koristijo kmalu pristanejo v zabojnikih ali zbirnih centrih. Najbolj opažamo ne prevzemanje odpadnih zdravil in odpadnih injekcijskih igel v lekarnah, enako pa se je zgodilo z odpadno silažno folijo, ki so jo v preteklosti zbirali trgovci in zadruge, sedaj pa zahtevajo da le-to zbira izvajalec javne službe.

Obžalujemo odstop ministra Lebna, ker je ta zelo pozitivno in odgovorno pristopil k reševanju problematike na področju odpadkov, ki je bila že leta pereča vendar do sedaj še nikoli toliko izpostavljena. Želimo si, da bo novi minister z enako vneto nadaljeval njegovo delo in pokazal interes za dolgoročno rešitev na področju ravnanja z odpadki.

Lep pozdrav.

Pripravil:

Igor Viktor Bizjak
Vodja Sektorja Odpadki

Marko Kocjančič
Direktor